Fontosabb gazdasági események

Nemrég hatvanegy gazda vonultatta fel állományának legszebb egyedeit a Beresztelkén megszervezett VI. Szarvasmarha-bemutatón. Dragan Nicolae, a rendezvény szakkommentátora, a Megyei Mezőgazdasági Szaktanácsadó Hivatal mérnöke, elégedetten állapította meg, hogy a helybéli állattenyésztők szakértelme gyarapodott, egyre többen törekednek arra, hogy fajtiszta egyedeket tartsanak. A bemutatott állomány jól példázza, hogy a gazdák betartják a korszerű tenyésztési technológiák előírásait. Mindez végül a tejtermelés és a jövedelmezőség növekedésében mutatkozik meg. A rendezvény sikeréhez nagymértékben hozzájárult a helybéli önkormányzat is. Ez azért fontos, mert a gazdák így érzik, hogy a községvezetés méltányolja és támogatja a munkájukat.

***

Az országban a múlt év első hat hónapjához viszonyítva 200 euróval csökken a régebb épült lakások négyzetméterenkénti ára. A RE/MAX Romania adatai alapján egy 50 négyzetméter nagyságú lakás ára 10 ezer euróval olcsulhat. Bukarestben a Május 1 negyedben, ahol a nm/euró 2500 volt, mára 2300 nm/euróra csökkent, s ez a folyamat Kolozsváron és Brassóban is tapasztalható volt. Temesváron a régi lakásoknál elmaradt az árcsökkenés, sőt bizonyos zónákban 5–10 százalékos áremelkedést lehetett tapasztalni. Volt olyan régi luxuslakás, amelynél a négyzetméterenkénti ár elérte a 3000 eurós eladási árat is.

***

A Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium államtitkára, Alice Bîtu bejelentette: technikai okok miatt ideiglenesen felfüggesztették a SAPARD-program kedvezményezettjeinek járó kifizetéseket. Amint mondta, a felfüggesztés mindössze pár hétig tart, és nem lehet szó a pénzösszegek felgyűjtéséről. A kifizetéseket azon technikai hiányosságok kiküszöböléséig függesztették fel, amelyek az Európai Bizottság (EB) jelentésében szerepeltek. A gazdasági tárca képviselője kifejtette, az Európai Bizottság (EB) képviselői júniusban számos hiányosságot észleltek a vidékfejlesztési és halászati kifizetési ügynökség működésében. A hiányosságokat elsősorban a kifizetési eljárásokban tapasztalták. Alice Bîtu elmondta, a júniusi ellenőrzés megszokottnak tekinthető. Az EB ellenőrei ugyanis időszakonként tartanak hasonló ellenőrzéseket a kifizetési ügynökségeknél.

***

A német parlament egészségügyi bizottsága szerint veszélyes, ha egy termék egyszerre tartalmaz játékot és csokoládét. Német parlamenti képviselők biztonsági okok miatt betiltanák a kindertojásokat. A gyerekek nem tudnak különbséget tenni a játék és az ennivaló között – magyarázta a *Die Welt* című német lapnak Miriam Grüss, az egészségügyi bizottság egyik tagja. Az édességet készítő cég szóvivője, Elise Glaab indokolatlannak nevezte az esetleges tiltást, felhívva a figyelmet arra, hogy a csokitojásokban lévő játékokat és figurákat egy műanyag kapszulába zárva adják. A szóvivő azt is közölte: semmi bizonyíték nincsen arra, hogy fokozottan veszélyes lenne a játék-csoki kombináció, amelyet a hetvenes évek eleje óta forgalmaznak.

***

Új szabályzatot dolgoztak ki a brassói tömbházak tetőterének a beépítésével kapcsolatban. A tetőtér-beépítés során hőszigetelik az épületet és felújítják az utcafrontot, aminek eredményeként a lakók adómentességre is jogosultak. A városi tanács elfogadta az új szabályzatot. A brassói városháza szerint ezentúl is egységes műszaki, jogi, városrendezési, építészeti stb. szabályok vonatkoznak minden ilyen jellegű építkezésre. Eddig mintegy 100 tetőtér-beépítési kérelmet hagytak jóvá Brassóban.

***

Két hírt tennék minden kommentár nélkül egymás mellé: A kormány 33 millió 300 ezer lejt költ az áradások következtében megrongálódott vízügyi létesítmények helyreállítására, jelentették be Bukarestben.

Tizenhétmillió eurós kártérítés kifizetésére kötelezi a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség Adrian Mutut. A FIFA helyet adott a román válogatott futballista korábbi klubja, az angol Chelsea kérésének, amelyben azt panaszolták: a román játékos kábítószerügye jelentős kárt okozott a Premier Ligában szereplő egyesületnek. A FIFA helybenhagyta a kérést.

***

A Nielsen piackutató vállalat felméréséből kiderül, tíz európaiból három tervezi, hogy iPhone készüléket vásárol. Az előfizetők másként használják a készüléket, mint bármelyik más mobiltelefont: az internetezés, videózás és az e-mailezés vezet a funkciók között, vagyis ma még főleg szórakoztató eszköznek tartják a telefonkészülékük. Európában 1,1 millió iPhone-használó 35 évnél fiatalabb szingli férfi. Különösen a 18–34 éves korosztály kedveli az iPhone-t. A felhasználók kétharmada férfi, míg ez az „átlagos” mobiltelefonok esetében 51 százalék. Az internethez ötször annyian csatlakoznak az Apple telefonján és nyolcszor annyian néznek videót ezeken a készülékeken, mint bármelyik másikon. Az iPhone előfizetőinek több mint fele rend-

szeresen e-mailezik telefonján. Ezekhez az is hozzájárul, hogy a 3G kapcsolat hatszor gyorsabb az eddiginél, viszont a készülék akkumulátora hamar lemerül. Az iPhone-hívek 74%-a használja a beépített MP3 lejátszót, 64 százaléka a Wi-Fi funkciót és 54 százaléka a fényképezőt.

***

A kézdivásárhelyi nadrággyár tavaly ősszel nyerte el pályázati alapon azt a jogot, hogy az olimpián részt vevő román férfisportolókat alkalomhoz illő öltözettel lássa el. A 163 olimpikon és a hivatalos személyekből álló román küldöttség ruházatának elkészítésére ötvenezer eurót utaltak ki. Ezért három rend öltözetet biztosítottak számukra: a díszöltözetet, amiben felvonultak a megnyitón, egy utazóöltözetet és egy szabadidőruhát, amit az olimpiai faluban viselhettek. Idén nem volt fő szempont, hogy a nemzeti színek szerepeljenek a ruházatban, ennek következtében a tervezők nyugodtan választhattak divatszíneket.

***

Németh Krisztina, a Malév szóvivője, a médiának elmondta: Kölcsönbe adja öt Boeing 737-es repülőgépét, és megkezdi 250 aktív és 150 jogi állományban lévő dolgozó csoportos létszámleépítését. A bérbeadásról több légitársasággal is folytatnak tárgyalásokat. A tárgyalások célja 2500 dolgozó munkahelyének megőrzése. A Malév szeptembertől állít üzembe négy Bombardier Q400-as turbópropelleres repülőgépet, amelyek a többi gépnél 30 százalékkal kevesebb üzemanyagot fogyasztanak. A légitársaság flottájában 18 Next Generation Boeing-737-es repülőgép van.

***

A 2007-es év januárjától augusztusig tartó időszakban összesen 175 515 új és 53 954 használt autót, míg az idei hasonló időszakban 171 385 új és 112 054 használt autót jegyeztek be. Az év végéig várhatóan további meglepő eredmények születnek, olyanok, amelyeknek nem biztos, hogy a márkakereskedők örvendeni fognak. A központi statisztikák szerint a behozott autók toplistáját a VW vezeti, ezt követi az Opel, a Ford, a BMW és az Audi. Az ország 30 megyéjében a VW a sláger, a többi 11 megyében pedig az Opel. Érdekesen alakul a márkák harca az új autók – használt autók párbajában. Az idén júniusban 2081 új és 1552 használt VW, 1611 új és 1329 használt Opel, 1499 új és 657 használt Ford, 288 új és 449 használt Audi, 281 új és 318 használt BMW talált gazdára. Egy hónappal később azonban már teljesen felborult minden: 1681 új és 9284 használt VW-t, 1336 új és 7354 használt Opelt, 1254 új és 3907 használt Fordot, 167 új és 3010 használt BMW-t, 219 új és 2619 használt Audit írtak be. A fenti adatokból jól látható, hogy az autóértékesítés szempontjából

egyébként is gyenge júliusban már teljesen felborult a piac. Egyes adatok szerint Arad, Máramaros, Maros, Fehér és Beszterce-Naszód megyében tízből kilenc bejegyzett autó frissen behozott használt jármű volt. A moldvai megyékben ötből egy az arány. A legtöbb használtautó-bejegyzés Kolozs megyében történt, egy hónap alatt 2000 ilyen jármű cserélt gazdát, ez kétszer annyi, mint a többi megye átlaga. Ezzel szemben a fővárosban és déli megyékben több új autót adtak el, mint használtat. Az erőviszonyok átalakulásának nagy vesztesei egyelőre a viszonylag olcsó autókat árusító forgalmazók lettek, mint például a Dacia, a Chevrolet, Renault stb. Ami a Daciát illeti, egy hónap alatt jelentősen romlott az értékesítési statisztikája, júliusban ugyanis 5600 autót adott el, kétezerrel kevesebbet, mint júniusban. Még egy érdekesség: a használt autók importjának 90 százalékát nem az erre szakosodott kereskedések, hanem magánszemélyek bonyolítják le.

***

A kolozsvári Biz-napokat 2008. október 21–22. között rendezik meg. Két-két konferenciával (*Új üzletkötések, új piacok, új időszerűségek*; illetve *Kivitelezői és sikeres üzleti modellek* címmel) és munkaerővásárral. A Biz-Napokat a *Biz* gazdasági folyóirat és az Ad(d)veritas reklámügynökség közösen szervezi immár hatodik éve a fővárosban. Az idén történik meg először, hogy ez a rendezvény vidékre költözik, ami jelzésértékű.

A Kolozsváron megtartott sajtótájékoztatón Ciprian Paşca, az Ad(d)veritas főigazgatója az újdonság, a fejlődés iránti érdeklődés bizonyítékaként értékelte az erdélyi kiszállást, mert jelentős érdeklődés észlelhető a befektetések iránt. Gyors fejlődés tapasztalható a bevásárlóközpontok építése terén. Országos szinten Kolozsvár a harmadik helyen áll a társaságok számát illetően. 80 országból 5000 cég van jelen. Ebből is látható, hogy a város üzleti környezetet jelent a befektetőknek, a cégeknek.

Anda Drăgan, a *Biz* folyóirat vezetője szerint Kolozsvár mellett a következő szempontok döntöttek: fontos gazdasági tényező az ország életében; a város fellendülése az utóbbi években igen jelentős tőkét vonzott ide; tekintélyes bankok központja; fejlett távközlési hálózattal rendelkezik; az ipari befektetések vonzása is érezteti hatását, ennek következtében pedig jelentős érdeklődés érezhető a befektetések iránt.

A sajtótájékoztatónak nagymértékben növelte értékét, hogy a közép-kelet-európai viszonylatban is egyik legismertebb amerikai származású, de Európában tevékenykedő marketingprofesszort, Paul Garrisont hívták meg előadónak, aki első mondataiban már kifejtette: a jó üzlethez elengedhetetlenül fontos ismerni a politikai és társadalmi valóságot. (Paul Garrison több mint negyedszázada dolgozik a marketing területén. Pályáját a Procter&Gamble-nél kezdte, majd a Coca-Colánál folytatta, előbb az USA-ban, aztán mint közép-kelet-európai marketing-igazgató,

végül a Coca-Cola Magyarország igazgatójaként. Közben saját reklámügynökségét vezette 10 évig az Egyesült Államokban. Budapesti székhelyű stratégiai tanácsadó cége, a Garrison Group újszerű, modern marketingszemléletet képvisel a régióban, olyan ügyfelekkel, mint az IKEA, a Sony PlayStation, a Magyar Telekom, a Pfizer, a Raiffeisen Bank, a Zwack – és természetesen a Coca-Cola. Paul Garrison a Budapesti Corvinus Egyetemen, illetve a CEU Business School-on is tanít marketinget, emellett gyakran szerepel meghívott előadóként híres európai és amerikai egyetemek katedráján. 10 éve él Magyarországon.)

A Közép-európai Egyetem tanára elemezte a térség jellemzőit, tulajdonságait, hiányosságait és előnyeit, lehetőségeit, erős és gyenge pontjait (SWOT analízis). Szerinte Kolozsvárnak befektetés szempontjából fontos, hogy felmérje lehetőségeit. Ennek a felmérésnek az alapján kell kidolgozni a fejlesztési brandot. A város stratégiai tervével kapcsolatban azt mondta: nem derül ki az, hogy a helyi önkormányzat tudná, mit is akar elérni. Fontos tudni, mit akar az ügyfél (az állampolgár, a leendő vevő, a befektető). Fel kell mérni a fejlesztési lehetőségeket, a szükségleteket, a leendő szükségleteket és a beruházási igényeket. A helyi közigazgatási szerveknél döntési bizonytalanság észlelhető a városfejlesztési stratégiát illetően, így például a repülőtér fejlesztésére nem fordítanak kellő figyelmet. A repülőtérnek van két sávja, de a város lakosságának a száma jelentősen meg fog nőni, ami elérheti a 750 ezer lélekszámot. A repülőtér biztosítja a város nemzetközi kapcsolatainak a bővítését.

Kolozsvár gazdasági fejlődési stratégiája az olcsó munkaerőn alapszik. Ez távlatokban nem gazdaságos, nem kifizetődő, nem is fejleszthető, mert idővel a befektető elmegy, mihelyt a fizetésemelés problémája felvetődik. A jól képzett, művelt, kulturált munkaerő képzésére kell a figyelmet koncentrálni, mert az ilyen felkészültséggel rendelkező munkaerőt nehezebben lehet helyettesíteni. Kolozsvár az európai régió egyik központja, lakossága rétegződött, jelentős egyetemi központ, ahol több mit 100 ezer egyetemista tanul, tehát lehetőség van a komolyan képzett munkaerő kinevelésére. Szerinte Kolozsvár erős pontja a humánerőforrás, a jól képzett munkaerő, amely tudja vonzani a befektetőket.

A külföldi befektetésekkel kapcsolatban Paul Garrison kiemelte a szelekció elméletének érvényesülését. Nem minden külföldről jött beruházást kell elfogadni. Pozitívumnak tekintette, hogy nem került sor a Mercedes cég kolozsvári befektetésére, mert szerinte ennek a cégnek nincs újító szándéka, ezenkívül rossz fizető is. Azokat a befektetéseket kell támogatni, melyek felvállalják az újításokat. Fontos befektetés hosszú távon a repülőtér korszerűsítése, illetve ami az infrastruktúrával is kapcsolatos. Összehasonlításképpen körvonalazta a budapesti repülőtér fejlesztésének folyamatait és a dubai fejlesztési megvalósításokat. Budapest a pillanatnyi lehetőségeket tartotta szem előtt, amelyek gazdaságilag már lefutottak. Ezzel szemben a dubainak hosszú távú tervei vannak, mert tudják, hogy a kőolajkészletük véges.

A városfejlesztés szempontjából célszerű, hogy ne csak bevásárlóközpontokat hozzanak létre. Kolozsvár fejlesztési lehetőségeit a könnyűipar, a távközlés, az IT, bank és pénzügyi szektor minél jobb kifejlesztésében jelölte meg.

Az előadása végén minden résztvevő megkapta Paul Garrison *Exponenciális marketing* című könyvének román nyelvű kiadását, mely a Biz Books kiadásában jelent meg, s melyben új alapokra helyezte Közép-Kelet-Európában a marketinges gondolkodást. Ez az első olyan marketingtémájú könyv, mely nemzetközi nézőpontból tekint a gyorsan változó közép-kelet-európai piacra, és amely csakis az állandóan mozgó, változó, alkalmazkodó fogyasztót állítja középpontba.

Az *Exponenciális marketing* alapján készített stratégia biztos talajra épít: a fogyasztói igények mélyebb ismeretére, releváns márkaelőnyökre és tisztán megfogalmazott üzleti célokra. Ne azon töprengjünk, hogyan hozhatnák be a Nyugatot, inkább azon gondolkodjunk, hogy folyamatos változásban levő környezetünkben hogyan lehet ugrásszerű előrehaladást elérni! (A könyv ismertetésére egy későbbi lapszámunkban még visszatérünk.)

Összeállította: Csomafáy Ferenc